

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Bc. Barbora Stejskalová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na vybranou instituci pro trávení volného času dětí a mládeže ve městě Most. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou část.

Teoretická část vymezuje základní pojmy – mládež, volný čas, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, analýza instituce, strategické analýzy a analýza finanční, které byly získány na základě studia sekundárních dat.

Praktická část je zaměřena na zkoumanou instituci pro trávení volného času dětí a mládeže. Je zde aplikována institucionální analýza Bronislawa Malinowského, podle které je zodpovězen hlavní cíl práce – zda vybraná instituce plní své poslání (Hypotéza I). Druhý cíl zachycuje úvod do problematiky, prognózu a následné vyhodnocení zaměstnanosti v Ústeckém kraji (Hypotéza II).

Výstupem práce jsou možná doporučení, která by mohla vést ke zlepšení činnosti instituce.

Klíčová slova: Volný čas mládeže, analýza instituce, financování, rozpočet, rodina.

Cíl práce

Hlavním cílem práce je rozhodnout, zda instituce plní své poslání (Hypotéza I) a predikce míry zaměstnanosti v Ústeckém kraji (Hypotéza II).

Dílčím cílem je zhodnotit současnou situaci Střediska volného času prostřednictvím vybraných strategických analýz a navrhnout možná doporučení, která umožní větší zviditelnění webových stránek instituce a povedou k vyšší účasti vybrané cílové skupiny (dětí a mládeže) v nabízených zájmových aktivitách.

Metodika práce

Metodika diplomové práce využívá prostředků desk research. Jedná se o českou doporučenou literaturu, která je mimo jiné rozšířena také o další odborné publikace. Dalším pramenem, ze kterého jsou získávány nezbytné informace, je internet. Dále metodika využívá prostředků field research, tj. vlastní výzkum, konzultace s paní ředitelkou a dalšími pracovníky ve Středisku volného času v Mostě, hodnocení institucionální analýzy.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou část. První kapitola se zaměřuje na představení základních teoretických předpokladů a uvedení do problematiky volného času a druhá část je tvořena výzkumnou částí.

Teoretická východiska

Volný čas definují autoři Hofbauer (2004) a Pávková a kol. (2008) jako dobu, která nám zbyde po splnění všech povinností – ať už pracovních či nepracovních. Jedná se o oblast svobodné volby, do níž člověk vstupuje s nějakým očekáváním, přináší mu příjemné zážitky, uvolnění a uspokojuje jeho potřeby.

Střediska volného času (dále SVC) jsou zpravidla právní subjekty. Služby, které nabízejí (stejně jako ostatních zařízení zájmového vzdělávání), mohou využívat děti, žáci, studenti, rodiče s dětmi, pedagogové, event. i další zájemci. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Všechny instituce mají stejnou, univerzální strukturu. Je nutné zkoumat jednotlivé prvky, které tvoří charta, personál, normy a pravidla, hmotné zařízení, aktivity a funkce. (Malinowski, 1944; Malinowski, 1968; Soukup, 1994; Soukup, 2004)

Výsledky praktické části

Výsledky hodnocených oblastí institucionální analýzy (Hypotéza I)

Analýza instituce SVC v Mostě vychází z terénního výzkumu, který byl součástí diplomové praxe. Byly uplatňovány tři techniky sběru dat – rozhovor, pozorování a studium dokumentů. Jednotlivé oblasti institucionální analýzy byly ohodnoceny podle toho, jak plní své poslání stupnicí 0 – 10 bodů a následně zprůměrovány. Konečné číslo bylo převedeno na procenta, což umožnilo zjistit, na kolik procent je SVC funkční, resp. na kolik procent plní své poslání. Z výzkumu je zřejmé, že SVC plní své poslání na 74,1 %. Jedná se o stav s drobnými nedostatky a převahou pozitiv. SVC tedy svoje poslání plní velmi dobře, nicméně je zde prostor pro zlepšení, neboť motivující hodnotou pro každou organizace je její 100% funkčnost.

Výsledky predikce vývoje míry zaměstnanosti (Hypotéza II)

V okrese Most je relativně vysoký podíl osob s nižším a nejnižším stupněm vzdělání, které je znevýhodňuje na trhu práce a vede k nižším příjmům. Zároveň jde o okres s jednou z největších měr nezaměstnanosti v České republice. Z toho vyplývá pro rodiny s dětmi možná problematika financování zájmových kroužků. Rodiče nemají prostředky na zájmové aktivity pro své děti, proto mohou sběhnout na špatnou cestu. Dostávají se do styku se špatnými kamarády. Snahou SVC je právě zajistit aktivity pro trávení volného času za rozumné a přijatelné ceny, neboť právě tyto aktivity jsou prevencí sociálně patologických jevů. Cílem strategie Evropa 2020 je zvýšit celkovou míru zaměstnanosti ve věkové skupině

20 – 64 let na 75 %. (msmt.cz/Strategie Evropa 2020, 2015) Pomocí funkce lineární trend a dosazení do vzorců, byla vypočítána prognóza vývoje míry zaměstnanosti pro období 2014 až 2020. V roce 2020 by mohla odhadovaná míra zaměstnanosti pro věkovou skupinu 20 – 64 let činit cca 81,7 %.

Výsledky strategických analýz

V rámci vybraných strategických analýz je zřejmé, že v Ústeckém kraji se nachází celá řada institucí k trávení volného času. Vzhledem k nízké kvalitě života, nedostatku pracovních příležitostí a neatraktivitě města Mostu, migruje mnoho mladých lidí do jiných (větších) měst. Problematika na Mostecku, která souvisí s (ne)využíváním nabídek volnočasových institucí, souvisí právě s finanční ne-stabilitou rodin s dětmi.

Je vhodné kontrolovat aktuálnost informací na webových stránkách SVČ. Především je zapotřebí zlepšit přehlednost a orientaci na webu, doplnit základní údaje o identifikaci na viditelné místo na hlavní stránce, zavést do jednotlivých sekcí více relevantních informací nebo rozdělit portál do logických bloků podle cílových skupin, což významně ulehčí práci všem návštěvníkům. Dalším doporučením do budoucna je zavést na web fórum či online poradnu (chat), možnost přihlášení se k odběru newsletteru¹ o pořádaných akcích, tvorba ikony RSS kanálu. Janouch (2011) o RSS kanálu pojednává tak, že pokud se na stránkách objevují pravidelné a zajímavé informace, aktuality nebo novinky, je dobré tento kanál vytvořit. Uživatelé díky tomu ušetří mnoho času, neboť nemusí neustále navštěvovat tyto stránky, ale obsah k nim přijde sám.

Návštěvnost stránek by se mohla zvýšit zavedením kvalitní PPC reklamy² Sklik v internetovém vyhledávači Seznam či Google AdWords ve vyhledávači Google. SVČ by mělo dále usilovat o lepší místo ve vyhledávačích – optimalizace SEO³. Každý uživatel obvykle hledá výsledek ve vyhledávači (Google, Seznam) na prvních dvou (výjimečně třech) stranách. Za to může právě nedostatečná SEO optimalizace. Zde je možnost využít služeb firmy, která se stará o úpravy webu, nebo spolupracovat přímo s firmou specializující se na SEO optimalizaci.

¹ „Účelem novinek a aktualit je zejména informování vracejících se návštěvníků o nových událostech. K tomu se hodně využívají tzv. newslettery.“ (Eger a kol., 2010, s. 22)

² PPC (pay per click – platba za klik) je reklama na internetu, kde inzerent neplatí za pouhé zobrazení reklamy, ale za reálného příchodícího návštěvníka, který na tuto reklamu klikne. (Janouch, 2011)

³ SEO (Search Engine Optimization) – optimalizace pro vyhledávače je „proces, při kterém pomocí vhodné kombinace mnoha poměrně složitých aktivit lze dosáhnout lepšího umístění odkazů na stránky ve vyhledávačích.“ (podnikatel.cz, 2013)

Závěr

Pomocí institucionální analýzy byla přijata Hypotéza I – SVC plní své poslání, konkrétně na 74,1 %. Toto číslo je poměrně uspokojivé, nicméně je zde prostor pro zlepšení. Součástí práce byly mimo jiné i strategické analýzy vnějšího a vnitřního prostředí a sestavení SWOT analýzy, z níž byla sestavena matice. Byly definovány silné a slabé stránky organizace a příležitosti a hrozby, které mohou mít dopad na činnost SVC. Doporučení, která vyplývají z institucionální analýzy, se týkají bezpečnosti, zvýšení propagace zájmových kroužků, udržování a aktualizace webových stránek.

Na základě predikce vývoje míry zaměstnanosti splní Ústecký kraj do roku 2020 hlavní cíl strategie Evropa 2020 (Hypotéza II). Míra zaměstnanosti by se mohla pohybovat okolo 81 %, což by v konečném důsledku mohlo umožnit dětem více využívat zájmových kroužků, které poskytuje právě Středisko volného času v Mostě.

Seznam použitých zdrojů

EGER, Ludvík a kol. *Komunikace vzdělávacích organizací s veřejností na internetu*. Praha: Educa Service, 2010. 116 s. Česká a slovenská andragogika. ISBN 978-80-87306-07-9.

HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011. 239 s. ISBN 978-80-262-0030-7.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80-7178-927-5.

JANOUCHEK, Viktor. *333 tipů a triků pro internetový marketing: [sbírka nejužitečnějších informací, postupů a technik]*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 278 s. ISBN 978-80-251-3402-3.

MALINOWSKI, Bronislaw. *A Scientific Theory of Culture and Other Essays*. New York: Oxford University Press, The University of North Carolina Press, 1944; reprint, 1960, 1961.

MALINOWSKI, Bronislaw. *Vědecká teorie kultury*. Brno: Krajské kulturní osvětové středisko, 1968.

PÁVKOVÁ, Jiřina a kol. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7367-423-6.

Slovníček pojmů – SEO [online]. Praha: Podnikatel, 2013, [2015-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/specially/online-reklama/>>.

SOUKUP, Václav. *Dějiny antropologie: (encyklopedický přehled dějin fyzické antropologie, paleoantropologie, sociální a kulturní antropologie)*. Praha: Karolinum, 2004. 667 s. ISBN 80-246-0337-3.

SOUKUP, Václav. *Dějiny sociální a kulturní antropologie*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 1994. 226 s. ISBN 80-706-6882-2.

Strategie Evropa 2020 [online]. Praha: MŠMT, 2015, [2015-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/strategie-evropa-2020>>.